

Grise og popler – en ny kombination

Hvordan kommer verden fremad? Det gør den vel ved, at nogen er kreative og kombinerer noget, som ikke har været prøvet før. Her har en vestjysk landmand kombineret avl af fri-landsgrise med flisproduktion i popler.



So med grise foran 2-årige popler, hvor de små grise har adgang, men endnu ikke søerne.

Ejendommen Hestbjerg ved Idom i Vestjylland har været i samme families besiddelse i hvert fald siden 1600-tal-

let. Den ejes nu af Bertel Hestbjerg, 13. generation på stedet. Uddannet agronom og økonom.

Gården er koncentreret om økologisk svineproduktion – den del af den danske svineproduktion, hvor økonomien er bedst. Ifølge Bertel Hestbjerg er efterspørgslen så god, at der kunne sælges mindst det dobbelte, men bureaukratiet omkring miljøtilladelse og långivning er generelt så kringlet, at mulighederne ikke udnyttes.

I alt har Hestbjerg op mod 2.000 søer, og en smågriseproduktion på omkring 40.000 pr. år, hvoraf halvdelen fødes op på familiens ejendomme. Grisene går som i traditionel økologisk drift familievis på store græsmarker med hytter af metal. For at mindske nedvaskningen af kvælstof er der hvert andet år en normal landbrugsafgrøde (med græs-udlæg) på arealerne.

Man er godt tilpas med den økologiske udendørsproduktion, som man synes er mere naturlig for grisene, end hvor de går indendørs på et spaltegulv over sin egen afføring. I alt har man 100 ha med grise, heraf de 40 ha her på stamejendommen. Til hjælp i bedriften har man fastansat 15 rumænere.

Der er hegnet mod ræve, men der har tidvis været problemer med ravne, som tager de nyfødte. Desuden må man leve med, at mågerne spiser foder for 1500 kr. om dagen (i vinterhalvåret).

Hvorfor popler?

Men selve markdriften er heller ikke uden problemer. Grisene roder græstørven op, og på varme dage mangler grisene skygge. Desuden vil man godt yderligere mindske nedvaskningen af næringsstoffer, især kvælstof. Og så var det, at den tanke slog Bertel Hestbjerg, om der ikke med popler på arealet kunne skabes et skovklima, som kombinerede endnu bedre forhold for grisene med en flisproduktion og en bedre opsamling af næringsstoffer? Grisen er jo faktisk af naturen et skovdyr.

Sammen med skovfoged Bo Trads Simonsen fra Skovdyrkerne Vest har man nu kørt forsøg i fire år. Og det ser lovende ud. Der etableres baner med popler (OP42) på 18 eller 30 meters bredde for hver 100 meter. Det første år har grisene ingen adgang, og poplerne holdes rene mekanisk. Visse steder er der lave el-tråde, som holder alle grise ude, andre steder høje tråde, der kun holder søerne ude, men tillader smågrisene at passere under.



Skovfoged Bo Trads Simonsen (tv.) har nu kørt forsøget med at kombinere popler og frilandsgrise i fire år. Det tegner godt. Til højre ejendommens ejer, Bertel Hestbjerg.

Fra år 2 slippes smågrisene ind i poplerne, og det ser ud til, at de kan holde stykkerne rene fra det tidspunkt. Poppelbæltet er delt med en el-tråd på midten, så grisene kan gå ind i halvdelen. Smågrisene går i poplerne og hos søerne i 7 uger, hvorefter de opfodres til slagtevægt i et åbent staldanlæg. Søerne går ude hele året, kun afbrudt af korte staldophold, når de skal insemineres.

Til sommer, hvor de ældste popler er fire år, vil man forsøgsmæssigt også lukke søerne ind i poplerne. (Hvis det sker tidligere, er man bange for, at grisene ødelægger træerne). Man vil sammen med nogle forskere fra Foulum lave et forsøg, hvor halvdelen af søerne får lov til at gå ind i træerne, den anden halvdel ikke. Samtidig registreres forskelle i sygdomme, dødelighed, foderforbrug m.m.

Denne mark er opdelt i 70 meter græs og 18 meter popler. Smågrisene har adgang til poppelskoven fra hver side.



Skovdyrkeren

Nr. 34
Juni-Juli 2015

VESTJYLLAND



Grise og popler

Vinproduktion

Skovhaver



SKOVDRYRKERNE